

**ประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง
ขององค์กรปกครองท้องถิ่นภาคเหนือ**

**(The Efficiency of Public Services and the Level of Sufficiency Economy of
the Local Administrative Organizations in the Northern Region of Thailand)**

พนินท์ นนทโคตร¹ และ วิระศักดิ์ สมยานะ²

Phanin Nonthakhot¹ and Wirasak Somyana²

Received: September 9, 2020

Revised: March 10, 2021

Accepted: May 10, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองท้องถิ่น (อปท.) จำนวน 42 แห่ง 4 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ลำพูน อุตรดิตถ์ และ พิษณุโลก ใช้วิธี Data Envelopment Analysis (DEA) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานในกรณีที่มีปัจจัยการผลิตและผลผลิตหลายชนิด โดย อปท. ในพื้นที่ดังกล่าวมีการประยุกต์ใช้แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนของตนเอง 7 ด้านของการให้บริการสาธารณะ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร ด้านการเกษตร ด้านธุรกิจชุมชน ด้านสุขภาพ อนามัยและสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านทรัพยากรชุมชน และด้านการทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยสรุปได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท. เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะด้านการบริหารจัดการองค์กร (ร้อยละ 99.12) และด้านการทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม (ร้อยละ 94.44) ส่งผลให้ อปท. มีระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงได้สูงขึ้น และเมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการให้บริการตามระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท. ในระดับเข้าข่าย ระดับเข้าใจ และระดับเข้าใจ พบว่า อปท. ที่มีระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงระดับเข้าใจและเข้าใจ มีประสิทธิภาพในการให้บริการด้านบริหารจัดการองค์กร ด้านการทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
Assistant Professor, Faculty off Management Science, Uttaradit Rajabhat University
E-mail: nan_phanin@hotmail.com

² รองศาสตราจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Associate Professor, Faculty off Management Science, Chiangmai Rajabhat University
E-mail: w.somyana@gmail.com

ด้านสังคมวัฒนธรรมและการเรียนรู้ และด้านการเกษตร (อินทรีย์) ผลการศึกษาดังกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่า ประสิทธิภาพของการให้บริการสาธารณะของแต่ละอปท. มีความแตกต่างกัน ทำให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทราบความสามารถของตนเอง และเป็นหนึ่งในแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำสำคัญ: ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะ การวัดประสิทธิภาพเชิงเทคนิค

ABSTRACT

This research was to analyze the efficiency of public services and the level of the sufficiency economy of local administrative organizations of 42 organizations in 4 provinces (Chiang Mai, Lamphun, Uttaradit and Phitsanulok). The analysis approach in this study was conducted using the data development analysis program (DEAP) as the analysis tool because there was no need to specify the function form, and it suited the efficiency measure with multiple inputs and outputs. There were seven main aspects of the applications of the sufficiency economy philosophy used by local administrative organizations, which are as follows: 1) organizational administration and management; 2) agriculture; 3) community businesses; 4) health, sanitation, and environment; 5) society and culture; 6) community resources; and 7) participatory planning for community development. The results revealed that the public service efficiency and the level of sufficiency economy of the organizations were correlated, especially organizational management and administration (99.12%) and participatory community development planning (94.44%). These results are highly important because any local administrative organizations with a high percentage of these two aspects (efficiency value higher than 90%) would have a higher level of sufficiency economy. After relating the service efficiency of sub-district administrative organizations to the levels of the sufficiency economy philosophy, which were qualify level (an organization for sustainability), an understandable level (an organization for happiness), and an approachable level (an organization for benefit and happiness), it was found that the local administrative organizations at the understandable level or organization for happiness had service efficiency in the organizational administration and management aspect, the social, cultural, and learning aspect, and the organic agricultural aspect. It can be concluded that the levels of success of each aspect were different according to the level of the understanding of each organization. The fact that the effectiveness of public services provided by each local administrative organization is different can make the local

administrative organizations realize their competency and this can be one of the factors that make them aware of the importance of how to manage their budget more efficiently.

Keywords: Sufficiency Economy Philosophy, Efficiency of Public Services, Data Envelopment Analysis

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปรับประยุกต์ใช้แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรูปแบบต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นล้วนแล้วแต่มีความหลากหลาย ดังเช่นการศึกษาของวีระศักดิ์ สมยานะ และคณะ (2559) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ในกรอบประชาคมอาเซียนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2559 พบว่า อปท.ในจังหวัดเชียงใหม่มีการประยุกต์ใช้แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนของตนเอง 7 ด้าน ซึ่งเป็นไปตามภารกิจหลักของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และปรากฏในแผนการดำเนินงานของอปท.ทุกแห่ง ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร ด้านการเกษตร ด้านธุรกิจชุมชน ด้านสุขภาพ อนามัย และสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านทรัพยากรชุมชน และด้านการทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม อย่างไรก็ตามการประยุกต์ใช้แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าวในด้านต่างๆ ยังไม่มีการศึกษาออกมาในเชิงประจักษ์ จากการศึกษาของ อภิชาติ พันธเสน (2560) แบ่งระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรได้สามระดับ คือ เข้าข่าย (เป็นองค์กรแห่งความยั่งยืน) เข้าใจ (เป็นองค์กรแห่งความสุข) เข้าถึง (เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข) โดยกำหนดขั้นตอนในการดำเนินงานของแต่ละยุทธศาสตร์ขององค์กรจะต้องเป็นไปตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือต้องประกอบไปด้วยการใช้สติปัญญาและคุณธรรม การมีภูมิคุ้มกัน ความพอประมาณ และความมีเหตุผล

ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จึงนำระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงมาเปรียบเทียบกับการบริหารงานของอปท.ในประเด็นของการให้บริการสาธารณะ 7 ด้าน เพื่อแสดงให้เห็นถึงการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงประจักษ์ ซึ่งการแสดงให้เห็นถึงการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงประจักษ์ ซึ่งการแสดงให้เห็นถึงการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงประจักษ์ ซึ่งการแสดงให้เห็นถึงการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงประจักษ์ จะทำให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่อปท.ทราบความสามารถของตนเอง และเป็นหนึ่งในแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยให้อปท. ทราบว่าปัจจัยใดเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารจัดการ อปท.ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และทราบกระบวนการยกระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท.ให้เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจะเป็นต้นแบบให้ อปท. อื่นๆ ได้เรียนรู้ต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่ คัดเลือกพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ลำพูน พิษณุโลก และอุตรดิตถ์ เนื่องจากบริบทคล้ายคลึงกันของความเป็นล้าหนา ซึ่งประกอบไปด้วยภาคเหนือตอนบนและภาคเหนือตอนล่างที่อาจมีบริบทแตกต่างกันบ้าง โดยภาคเหนือตอนบนได้กำหนดเมืองหลักคือ จังหวัดเชียงใหม่ และเมืองรองคือ จังหวัดลำพูน ตามหลักแนวคิดของการกระจายอำนาจ ส่วนภาคเหนือตอนล่างได้กำหนดเมืองหลักคือ จังหวัดพิษณุโลก และเมืองรองคือ จังหวัดอุตรดิตถ์ คำนึงถึงความสำคัญของการบริหารราชการท้องถิ่น และจำนวนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของภูมิภาคนั้นๆ

ขอบเขตด้านประชากร สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามวัตถุประสงค์ (Purposive Selection) กำหนดองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 22 แห่ง และเทศบาลตำบล (ทต.) 20 แห่ง รวม 42 แห่ง ที่มีคุณสมบัติสำคัญสำหรับการเลือกครั้งนี้ คือ เป็นองค์กรที่เคยได้รับรางวัลจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ และองค์กรอิสระ นอกจากนี้ยังพิจารณาถึงผู้บริหารองค์กรต้องมีวิสัยทัศน์การพัฒนาที่ยั่งยืน และมีองค์กรชุมชนที่เข้มแข็ง

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ทั้งข้อมูลปฐมภูมิจากแบบประเมินระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง และใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากข้อมูลสถิติ งบประมาณ รายงานโครงการต่างของ อบต. ในปี พ.ศ. 2561 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางเศรษฐศาสตร์ (Data Envelopment Analysis Program (DEAP)) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ เนื่องจากวิธีกรนี้ไม่ต้องมีการกำหนดรูปแบบของฟังก์ชัน (Functional Form) ที่ใช้ในการพิจารณาและวิธีกรนี้ยังเหมาะกับการวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานในกรณีที่มีปัจจัยการผลิต และผลผลิตหลายชนิด (Multi Inputs and Outputs) โดยการปรับแบบจำลองพื้นฐานจาก Charnes et al. (1978) และพัฒนาต่อเนื่องเป็นแบบจำลองใหม่โดย Banker, Charnes, and Cooper (1984) ภายใต้ข้อสมมติ Variable Return to Scale (VRS) โดย Coelli, Rao and Battese (1998) ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ใช้การพิจารณาด้าน Output Orientation ตามการศึกษาของ Färe, Grosskopf and Kokkelenberg (1989), และ Färe, Grosskopf and Lowell (1994) เนื่องจากให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการให้บริการของอบต. ที่เน้นด้านผลผลิตให้บริการประชาชนมากที่สุดภายใต้ปัจจัยนำเข้าที่ค่อนข้างคงที่ นอกจากนี้ใช้ข้อสมมติ Variable Returns to Scale (VRS) เนื่องจาก การบริหารจัดการของอบต. เป็นการให้บริการของรัฐบาลซึ่งแต่ละ อบต. อาจจะไม่ดำเนินการให้บริการ ณ ระดับที่เหมาะสม (Optimal Scale) แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้แสดงดังต่อไปนี้

$$TE^{VRS} = \max_{\theta, \lambda} \theta$$

$$\text{Subject to } -\theta y_i + y\lambda \geq 0$$

$$x_i - x\lambda \geq 0$$

$$NI'\lambda \geq 1$$

$$\lambda \geq 1$$

โดยที่ $\emptyset$ คือ ค่าประสิทธิภาพของหน่วยผลิตที่ i

x_i คือ จำนวนของปัจจัยนำเข้าที่ i

y_i คือ จำนวนของผลผลิตที่ i

λ คือ ค่าถ่วงน้ำหนักของปัจจัยและผลผลิต

TE คือ ค่าคะแนนประสิทธิภาพ (Efficiency Score) ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบระหว่าง
ค่า Projection กับค่าจริง มีค่าระหว่าง 0 ถึง 1

โดยรายละเอียดของปัจจัยนำเข้าและผลผลิตวิธีการหรือภารกิจหลักที่ อปท. รับผิดชอบ 7 ด้าน แสดงในตารางที่ 1 จากนั้นทำการคำนวณหาค่าคะแนนประสิทธิภาพโดยเปรียบเทียบกับคะแนนระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับเข้าข่าย เข้าใจ และเข้าถึง จากการศึกษาของ อภิชัย พันธเสน (2560) จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาด้วยค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความน่าเชื่อถือด้วยสถิติ t-test และ F-test

ตารางที่ 1 ปัจจัยนำเข้าและผลผลิต

ปัจจัย	รายละเอียด	เหตุผลของการเลือก
ด้านบริหารจัดการองค์กร		
ปัจจัยนำเข้า	1. งบประมาณที่ใช้ในโครงการ 2. จำนวนพนักงาน 3. จำนวนสถานที่ให้บริการ	คือต้นทุนจากแรงงาน เงินทุนที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช้ตัวเงิน
ปัจจัยผลผลิต	1. จำนวนผู้ให้บริการโครงการ 2. ร้อยละความพึงพอใจของผู้ใช้บริการโครงการ	สะท้อนความร่วมมือและการวางแผนการทำงาน
ด้านเกษตร		
ปัจจัยนำเข้า	1. งบประมาณที่ใช้ในโครงการ 2. จำนวนพนักงาน 3. จำนวนสถานที่ให้บริการ	คือ ต้นทุนจากแรงงาน เงินทุนที่เป็น ตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน
ปัจจัยผลผลิต	1. สัดส่วนครัวเรือนเกษตร 2. จำนวนโครงการเกษตรอินทรีย์ของ อปท.	สะท้อนการทำการเกษตรแบบปลอดภัย
ด้านธุรกิจชุมชน		
ปัจจัยนำเข้า	1. งบประมาณที่ใช้ในโครงการ 2. จำนวนพนักงาน 3. จำนวนโครงการที่อปท. สนับสนุน	คือ ต้นทุนจากแรงงาน เงินทุนที่เป็น ตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน
ปัจจัยผลผลิต	1. จำนวนผลิตภัณฑ์ใหม่ 2. ร้อยละความพึงพอใจของประชาชน 3. จำนวนประชาชนที่ได้รับความรู้/อบรมด้านอาชีพ และการจัดการธุรกิจชุมชน 4. รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์	สะท้อนการพัฒนาสินค้าใหม่ ความรู้ที่ ได้รับ และรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปัจจัย	รายละเอียด	เหตุผลของการเลือก
ด้านสุขภาพ อนามัย และสิ่งแวดล้อม		
ปัจจัยนำเข้า	1. งบประมาณที่ใช้ 2. จำนวนพนักงาน 3. จำนวนกิจกรรมการฝึกอบรมหรือพัฒนา ด้านสาธารณสุขอนามัย และสิ่งแวดล้อม	คือ ต้นทุนจากแรงงาน เงินทุนที่เป็น ตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน
ปัจจัยผลผลิต	1. จำนวนผู้ที่ใช้บริการ 2. ร้อยละความพึงพอใจของประชาชน 3. จำนวนประชาชนที่ได้รับความรู้/อบรมด้านการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. สัดส่วนรายได้จากการจัดเก็บขยะ	สะท้อนความรู้ด้านการรักษาสุขภาพและ คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม
ด้านสังคมวัฒนธรรมและการเรียนรู้		
ปัจจัยนำเข้า	1. งบประมาณที่ใช้ 2. จำนวนพนักงาน 3. จำนวนสถานที่ให้บริการ 4. มูลค่าเงินที่ อปท. สบทบกองทุนสวัสดิการชุมชน	คือ ต้นทุนจากแรงงาน เงินทุนที่เป็น ตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน
ปัจจัยผลผลิต	1. ร้อยละความพึงพอใจของประชาชน 2. จำนวนโครงการด้านสังคมวัฒนธรรมและการเรียนรู้ 3. มูลค่าเงินกองทุนสวัสดิการชุมชนต่อหัวประชาชน	สะท้อนด้านความเข้มแข็งการบริหาร กองทุนสวัสดิการชุมชน การช่วยเหลือ ตนเอง
ด้านทรัพยากรชุมชน		
ปัจจัยนำเข้า	1. งบประมาณที่ใช้ 2. จำนวนพนักงาน 3. จำนวนสถานที่ให้บริการ	คือ ต้นทุนจากแรงงาน เงินทุนที่เป็น ตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน
ปัจจัยผลผลิต	1. ร้อยละความพึงพอใจของประชาชน 2. จำนวนโครงการด้านทรัพยากรชุมชน	สะท้อนการบริหารจัดการทรัพยากรอย่าง มีประสิทธิภาพ
ด้านการทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม		
ปัจจัยนำเข้า	1. งบประมาณที่ใช้ 2. จำนวนพนักงาน 3. จำนวนสถานที่ให้บริการ	คือ ต้นทุนจากแรงงาน เงินทุนที่เป็น ตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน
ปัจจัยผลผลิต	1. ร้อยละความพึงพอใจของประชาชน 2. จำนวนโครงการการทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม 3. สัดส่วนผู้มาใช้สิทธิ์เลือกตั้งต่อผู้มีสิทธิ์ทั้งหมด 4. สัดส่วนของครัวเรือนที่เข้าร่วมทำแผนชุมชน 5. จำนวนกลุ่มทางสังคมในพื้นที่	สะท้อนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

ที่มา: จากการศึกษา

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะของ อปท. โดยเฉลี่ยในแต่ละหมวดกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท. ในภาพรวมแสดงดังตารางที่ 2 โดยนำการพิจารณาระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง³ ของ อบต. ได้แก่ (1) ระดับเข้าข่าย หรือการเป็นองค์กรแห่งความยั่งยืน วัตถุประสงค์เน้นความพึงพอใจการบริหารงานอย่างไร้ข้อสงสัย ธรรมชาติไม่ผิดกฎหมาย การวางแผนบริหาร อปท. การจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม การประกาศใช้แผน การให้บริการโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพ และวางแผนการทำงานส่งต่อจากรุ่นต่อรุ่น (2) ระดับเข้าใจ หรือการเป็นองค์กรแห่งความสุขวัดจากคะแนนความพึงพอใจการบริหารงานภายในให้เป็นองค์กรแห่งความสุข งานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม งานส่งเสริมอาชีพการเกษตรและวิสาหกิจชุมชน และงานด้านสังคมและวัฒนธรรม และ (3)ระดับเข้าถึง หรือการเป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข วัดจากคะแนนความพึงพอใจการบริหารงานภายในให้เป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข จัดการศึกษา สาธารณสุขและจัดการขยะในระดับที่สูงขึ้น จัดกิจกรรมลดปัญหาสังคมและเพิ่มสวัสดิการสังคมเท่าที่สามารถทำได้ และพัฒนาทรัพยากร ธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมให้ดีกว่าที่มีอยู่เดิม การทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติพบว่า อปท. ที่มีระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงระดับเข้าถึง มีประสิทธิภาพในการให้บริการด้านบริหารจัดการองค์กร ด้านการทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม ด้านสังคมวัฒนธรรมและการเรียนรู้ และด้านการเกษตร (อินทรีย์) (ค่าประสิทธิภาพร้อยละ 70-85) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๕ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 90 ส่วนอปท. ในระดับเข้าใจที่มีการจัดทำแผนในระดับต่างๆ โดยมีชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีโครงการพัฒนาชุมชนในด้านสังคม วัฒนธรรมหรือวิถีการใช้ชีวิตในท้องถิ่นโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์และการเกื้อกูลกันของคนในชุมชน (ค่าประสิทธิภาพร้อยละ 70-75) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับคะแนนของความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบร้อยละของประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง

การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง (ร้อยละของประสิทธิภาพ)		
	เข้าข่าย	เข้าใจ	เข้าถึง
1. ด้านบริหารจัดการองค์กร	65.39	67.60	84.29
2. ด้านการเกษตร (อินทรีย์)	54.84	68.20	72.83
3. ด้านธุรกิจชุมชน	41.28	51.79	65.65
4. ด้านสุขภาพ อนามัย และสิ่งแวดล้อม	52.04	58.65	67.32
5. ด้านสังคมวัฒนธรรมและการเรียนรู้	64.74	70.20	72.53
6. ด้านทรัพยากรชุมชน	56.53	61.18	64.72
7. ด้านการทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม	70.66	75.22	83.15

³ ปรับจากการศึกษาของ อภิชัย พันธเสน (2560)

ผลการศึกษาการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท. แต่ละจังหวัด (ตารางที่ 3) ทั้งหมด 4 จังหวัด (ตารางที่5-8) พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท. เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (ทางบวก) โดยเฉพาะประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะด้านที่ 1 การบริหารจัดการองค์กร (ร้อยละ 99.12) และด้านที่ 7 การทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม (ร้อยละ 94.44) มีความสำคัญเป็นอย่างมาก กล่าวคือ อปท. ที่มีการบริการสาธารณะทั้ง 2 ด้านนี้ในระดับสูง (ค่าประสิทธิภาพมากกว่าร้อยละ 90) จะส่งผลให้ อปท. มีระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงได้สูงขึ้น สำหรับอีกด้านบริการคือด้านที่ 5 ด้านสังคม วัฒนธรรม และการเรียนรู้ (ร้อยละ 90.87)

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท. ทั้ง 4 จังหวัด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ประสิทธิภาพการให้บริการ (ร้อยละ)							เฉลี่ย
	ด้าน 1	ด้าน 2	ด้าน 3	ด้าน 4	ด้าน 5	ด้าน 6	ด้าน 7	
1) เชียงใหม่	98.72	88.54	86.49	92.78	89.04	86.32	96.81	90.89
2) ลำพูน	99.52	87.19	91.59	79.59	86.77	77.45	95.05	88.16
3) พิษณุโลก	99.11	91.47	79.59	84.83	96.32	90.91	94.86	91.01
4) อุตรดิตถ์	99.11	91.91	90.17	81.07	91.35	81.66	91.02	89.47
เฉลี่ย	99.12	89.78	86.96	84.57	90.87	84.09	94.44	89.88

ที่มา: จากการศึกษา

สรุปผลการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละด้านแสดงดังตารางที่ 4 พบว่าเมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการให้บริการตามระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของอบต. ได้แก่ ระดับเข้าข่าย หรือการเป็นองค์กรแห่งความยั่งยืน ระดับเข้าใจ หรือการเป็นองค์กรแห่งความสุข และระดับเข้าถึง หรือการเป็นองค์กรแห่งประโยชน์สุข) ด้วยวิธีการทดสอบทางสถิติพบว่า อปท. ที่มีระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงระดับเข้าใจ มีประสิทธิภาพในการให้บริการด้านบริหารจัดการองค์กร ด้านการทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม ด้านสังคมวัฒนธรรมและการเรียนรู้ และด้านการเกษตร (อินทรีย์) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๓ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 90 สรุปได้ว่า อปท. ที่มีโครงการเฉพาะด้านบริหารจัดการองค์กรเกี่ยวกับการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการองค์กรและสมาชิกของอปท. มีการจัดทำแผนในระดับต่างๆโดยมีชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีโครงการพัฒนาชุมชนในด้านสังคม วัฒนธรรมหรือวิถีการใช้ชีวิตในท้องถิ่นโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์และการเกื้อกูลกันของคนในชุมชน ตลอดจนการส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ของอปท. มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับคะแนนของความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละด้าน

คะแนนความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง	จำนวน อปท. (แห่ง)	ประสิทธิภาพ (ร้อยละ)
ด้านที่ 1 การบริหารจัดการองค์กรกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง		
F-statistic=18.533 d.f. 2; Sig= 0.005*		
เข้าข่าย	22	65.39
เข้าใจ	19	67.60
เข้าถึง	1	84.29
ค่าเฉลี่ย		77.64
ด้านที่ 2 การเกษตร (อินทรีย์) กับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง		
F-statistic=13.130 d.f. 2; Sig= 0.050*		
เข้าข่าย	22	54.84
เข้าใจ	19	68.20
เข้าถึง	1	72.83
ค่าเฉลี่ย		69.90
ด้านที่ 3 ธุรกิจชุมชนกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง		
F-statistic=2.371 d.f. 2; Sig= 0.462		
เข้าข่าย	22	41.28
เข้าใจ	19	51.79
เข้าถึง	1	65.65
ค่าเฉลี่ย		57.58
ด้านที่ 4 สุขภาพ อนามัย และสิ่งแวดล้อมกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง		
F-statistic=1.057 d.f. 2; Sig= 0.237		
เข้าข่าย	22	52.04
เข้าใจ	19	58.65
เข้าถึง	1	67.32
ค่าเฉลี่ย		55.51
ด้านที่ 5 สังคม วัฒนธรรม และการเรียนรู้กับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง		
F-statistic=12.593 d.f. 2; Sig= 0.043*		
เข้าข่าย	22	64.74
เข้าใจ	19	70.20
เข้าถึง	1	72.53
ค่าเฉลี่ย		68.22

ตารางที่ 4 (ต่อ)

คะแนนความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง	จำนวน อปท. (แห่ง)	ประสิทธิภาพ (ร้อยละ)
ด้านที่ 6 ทรัพยากรชุมชนกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง		
F-statistic=2.297 d.f. 2; Sig= 0.109		
เข้าข่าย	22	56.53
เข้าใจ	19	61.18
เข้าถึง	1	64.72
ค่าเฉลี่ย		53.48
ด้านที่ 7 การทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง		
F-statistic=13.664 d.f. 2; Sig= 0.000*		
เข้าข่าย	22	70.66
เข้าใจ	19	75.72
เข้าถึง	1	83.15
ค่าเฉลี่ย		75.35

หมายเหตุ : * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท. จังหวัดเชียงใหม่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ประสิทธิภาพการให้บริการ (ร้อยละ)								ระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง
	ด้าน 1	ด้าน 2	ด้าน 3	ด้าน 4	ด้าน 5	ด้าน 6	ด้าน 7	เฉลี่ย	
1) อบต.บ้านกลาง	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	77.00	100.00	96.71	เข้าใจ
2) ทต.สันผักหวาน	100.00	100.00	100.00	79.00	79.00	100.00	100.00	94.00	เข้าข่าย
3) ทต.ป่าไผ่	100.00	100.00	100.00	100.00	82.80	82.80	83.80	92.77	เข้าใจ
4) ทต.บ้านแม่	91.85	100.00	87.20	100.00	100.00	70.00	100.00	92.72	เข้าข่าย
5) อบต.ห้วยทราย	100.00	73.00	75.35	100.00	100.00	100.00	100.00	92.62	เข้าใจ
6) อบต.กุดช้าง	100.00	100.00	100.00	80.45	77.45	79.90	100.00	91.11	เข้าข่าย
7) อบต.บ้านหลวง	97.00	78.00	78.00	100.00	78.60	100.00	100.00	90.23	เข้าใจ
8) อบต.แม่ทา	100.00	75.80	75.80	100.00	100.00	100.00	100.00	89.63	เข้าใจ
9) ทต.น้ำแพร่พัฒนา	100.00	80.25	80.25	100.00	84.20	75.20	100.00	88.56	เข้าข่าย
10) ทต.แม่ท่าช้าง	98.30	78.30	68.30	68.30	88.30	78.30	84.30	80.59	เข้าใจ
เฉลี่ย	98.72	88.54	86.49	92.78	89.04	86.32	96.81	90.89	

ที่มา: จากการศึกษา

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท.
จังหวัดลำพูน

องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	ประสิทธิภาพการให้บริการ (ร้อยละ)								ระดับความ เป็นเศรษฐกิจ พอเพียง	
	ด้าน 1	ด้าน 2	ด้าน 3	ด้าน 4	ด้าน 5	ด้าน 6	ด้าน 7	เฉลี่ย		
1) ทต.อุโมงค์	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	เข้าข่าย
2) อบต.เวียงแก้ว	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	96.00	99.43	เข้าใจ
3) ทต.บ้านกลาง	97.30	84.30	77.30	100.00	94.40	100.00	100.00	100.00	93.33	เข้าข่าย
4) อบต.แม่ลาน	100.00	100.00	100.00	100.00	39.90	100.00	100.00	100.00	91.41	เข้าข่าย
5) อบต.บ้านปวง	100.00	100.00	75.30	65.30	100.00	84.50	95.50	88.66	88.66	เข้าข่าย
6) ทต.ป่าสัก	100.00	100.00	100.00	82.50	82.50	70.45	84.45	88.56	88.56	เข้าใจ
7) ทต.ต้นธง	100.00	100.00	100.00	80.40	84.40	50.90	100.00	87.96	87.96	เข้าใจ
8) ทต.วังผาง	100.00	84.60	100.00	77.40	97.40	67.40	77.40	86.31	86.31	เข้าใจ
9) อบต.เวียงกานต์	100.00	77.45	77.45	77.45	77.45	80.80	96.80	83.91	83.91	เข้าใจ
10) อบต.หนองหนาม	97.40	77.40	77.40	25.41	95.45	83.45	95.45	78.85	78.85	เข้าใจ
11) ทต.ริมปิง	100.00	35.29	100.00	67.00	83.00	14.41	100.00	71.39	71.39	เข้าใจ
เฉลี่ย	99.52	87.19	91.59	79.59	86.77	77.45	95.05	88.16	88.16	

ที่มา: จากการศึกษา

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท.
จังหวัดพิษณุโลก

องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	ประสิทธิภาพการให้บริการ (ร้อยละ)								ระดับความ เป็นเศรษฐกิจ พอเพียง	
	ด้าน 1	ด้าน 2	ด้าน 3	ด้าน 4	ด้าน 5	ด้าน 6	ด้าน 7	เฉลี่ย		
1) ทต.ไทรย้อย	100.00	100.00	100.00	100.00	83.80	100.00	100.00	97.69	97.69	เข้าข่าย
2) ทต.พันเสา	100.00	100.00	100.00	80.65	100.00	100.00	100.00	97.24	97.24	เข้าใจ
3) ทต.บางระกำ	100.00	100.00	75.40	100.00	100.00	100.00	100.00	96.49	96.49	เข้าใจ
4) อบต.มะตูม	97.80	100.00	100.00	100.00	100.00	65.90	100.00	94.81	94.81	เข้าข่าย
5) อบต.วังทอง	99.45	100.00	78.50	85.50	100.00	100.00	100.00	94.78	94.78	เข้าข่าย
6) อบต.เนินมะปราง	94.60	79.45	79.45	100.00	100.00	100.00	100.00	93.36	93.36	เข้าใจ
7) ทต.วังทอง	100.00	83.00	80.00	80.00	100.00	100.00	100.00	91.86	91.86	เข้าข่าย
8) อบต.บ้านกร่าง	100.00	84.00	100.00	65.90	100.00	80.90	80.90	87.39	87.39	เข้าใจ
9) ทต.พลายชุมพล	100.00	84.35	75.35	75.35	100.00	68.90	98.90	86.12	86.12	เข้าข่าย
10) อบต.นครชุม	98.35	75.34	75.34	75.34	95.34	84.34	63.71	81.11	81.11	เข้าข่าย
11) อบต.โคกสลุด	100.00	100.00	11.40	70.40	80.40	100.00	100.00	80.31	80.31	เข้าข่าย
เฉลี่ย	99.11	91.47	79.59	84.83	96.32	90.91	94.86	91.01	91.01	

ที่มา: จากการศึกษา

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะกับระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท. จังหวัดอุตรดิตถ์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ประสิทธิภาพการให้บริการ (ร้อยละ)								ระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง
	ด้าน 1	ด้าน 2	ด้าน 3	ด้าน 4	ด้าน 5	ด้าน 6	ด้าน 7	เฉลี่ย	
1) อบต.คอรุม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	เข้าถึง
2) อบต.หาดสองแคว	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	เข้าใจ
3) อบต.วังแดง	99.45	100.00	100.00	84.50	84.50	100.00	100.00	95.49	เข้าใจ
4) อบต.นางพญา	98.25	100.00	100.00	70.00	80.00	80.00	82.00	87.18	เข้าใจ
5) อบต.แม่พูล	98.25	100.00	100.00	70.00	80.00	80.00	82.00	87.18	เข้าใจ
6) อบต.ไผ่ล้อม	100.00	78.90	100.00	65.50	84.50	75.50	100.00	86.34	เข้าใจ
7) ทต.ป่าเช่า	100.00	78.00	68.00	78.00	100.00	80.00	100.00	86.29	เข้าใจ
8) ทต.จริม	98.70	78.70	78.70	78.70	100.00	68.00	83.80	83.80	เข้าใจ
9) ทต.หัวดง	100.00	100.00	78.50	83.50	100.00	58.60	80.60	85.89	เข้าใจ
10) ทต.หาดกรวด	96.45	83.45	76.45	80.45	84.45	74.45	81.80	82.50	เข้าใจ
เฉลี่ย	99.11	91.91	90.17	81.07	91.35	81.66	91.02	89.47	

ที่มา: จากการศึกษา

การอภิปรายผล

การวัดประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะของหน่วยงานภาครัฐ และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง นับว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารระดับสูง เจ้าหน้าที่รวมถึงสำนักงบประมาณ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า คะแนนประสิทธิภาพโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง หรือ “ยอมรับได้” จะสามารถนำมาเป็นการประเมินผลเชิงบวก กล่าวคือสามารถใช้เป็นเครื่องมือค้นหาอุปท.ต้นแบบ เพื่อให้การยกย่องหรือรางวัล ยกให้เป็นตัวแบบสำหรับหน่วยงานอื่นๆ มาศึกษาดูงานและถอดบทเรียน เช่น ความริเริ่มทำงานเชิงนวัตกรรมทำให้เกิด “ผลผลิต” ที่สูงกว่าหน่วยงานทั่วไป สอดคล้องกับการศึกษาของ วีระศักดิ์ เครือเทพ (2548) และพนินท์ เครือไทย (2555) ในขณะที่ผลการศึกษาของ ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ (2548, 2553) เสนอแนะให้หน่วยงานของรัฐที่มีคะแนนประสิทธิภาพต่ำทบทวนข้อบกพร่อง ลดรูรั่วด้านรายจ่าย หรือการเพิ่มปริมาณผลผลิต

จากข้อสรุปผลการวิจัยว่าการให้บริการสาธารณะทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการองค์กร ด้านการเกษตร ด้านธุรกิจชุมชน ด้านสุขภาพ อนามัยและสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านทรัพยากรชุมชน และด้านการทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม ส่งผลต่อการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้แตกต่างกันในด้านการบริหารจัดการองค์กรและด้านการทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม โดย อปท. ที่มีการบริหารองค์กรไม่ซับซ้อนมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงานใกล้ชิดและประสานงานกันได้ง่าย จะมีการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้ในระดับเข้าถึงได้มากกว่า สอดคล้องกับผลการศึกษาของสถาบันการจัดการเพื่อชนบทและสังคม (2563) ที่อธิบายแนวทางนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ของ อปท. ในด้านการทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม พบว่าประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะของ อปท.

มีค่าสูงเนื่องจากแผนการดำเนินงานประจำปีของอปท. จะพบกิจกรรมย่อยๆ ที่เกี่ยวข้องข้องกับหมวดการทำแผนพัฒนาชุมชนเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และสอดคล้องกับการปรับประยุกต์ใช้แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรูปแบบต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังการศึกษาของวีระศักดิ์ สมยานะ และคณะ (2559) นอกจากนี้ยังพบว่า การเน้นให้บริการสาธารณะด้านเกษตร (อินทรีย์) ของ อปท. ที่กำหนดกิจกรรมหรือโครงการเกี่ยวกับการผลิตผลผลิตทางการเกษตรและแปรรูปอินทรีย์ทำการร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อตลาดจัดจำหน่ายสร้างรายได้อย่างครบวงจรส่งเสริมให้อปท. มีประสิทธิภาพการให้บริการสูงขึ้น ส่วนการให้บริการสาธารณะด้านสังคมและวัฒนธรรม ทรัพยากรชุมชน โดยเฉพาะบริบทที่เกี่ยวกับชุมชนคือ ขนาดของครอบครัวพบว่า ขนาดของครัวเรือนส่งผลต่อการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ ในการบริหารร่วมกันกับ อปท. โดยลักษณะของครัวเรือนแบบขยาย (มากกว่า 3 คน) จะส่งผลต่อระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท. ในระดับเข้าถึง รองลงมาคือ ครอบครัวขนาด 2-3 คน ส่วนครอบครัวเดี่ยวที่มีขนาดน้อยกว่า 2 คนต่อครัวเรือนมักสะท้อนความไม่เข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน สอดคล้องกับการศึกษาของสถาบันการจัดการเพื่อชนบทและสังคม (2563) การให้บริการสาธารณะด้านทรัพยากรชุมชนพบว่าประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะของอปท. มีค่าสูงทั้งนี้เนื่องจากทุกอปท. มีการกำหนดข้อตกลงที่ชัดเจนในการดูแลทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมชุมชนร่วมกับชุมชน

ดังนั้นแนวทางการยกระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท. ใน ประเด็นการส่งต่อการทำงานจากรุ่นสู่รุ่น เนื่องจากบริบทของชุมชนที่เปลี่ยนแปลง ทั้งสภาพความเป็นเมืองที่มากขึ้น ครอบครัวเดี่ยวมีมากขึ้น เยาวชนไม่อาศัยอยู่ใน เขตชุมชนของตนเอง จากการย้ายเข้าไปศึกษาในเมือง การได้งานทำ ในเมือง ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการเมืองในท้องถิ่นให้น้อยลง การส่งเสริมเยาวชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในท้องถิ่นให้มากขึ้น โดยการทํางานแบบ มีส่วนร่วมกับ อปท. เป็นสิ่งที่สำคัญมาก ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ครั้งนี้แสดงให้เห็นถึง ค่าคะแนนที่ลดลงในทุก ๆ อปท. ในเรื่องการวางแผนทำงานเพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

แนวทางในการขับเคลื่อนซึ่งเป็นวิธีการหรือกระบวนการในการส่งเสริมความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงให้สูงขึ้น ซึ่งเสนอแนะให้อปท. ได้ใช้แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการประยุกต์ใช้ด้านที่ 1 การบริหารจัดการองค์กร เป็นสำคัญ ร่วมกับด้านที่ 7 คือ การจัดทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นอย่างมากของการพัฒนาองค์กรและการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนและต้องให้ความสำคัญกับด้านที่ 5 คือด้านสังคม วัฒนธรรม และการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ อปท. ได้ใจประชาชนในการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามบริบทของชุมชน (ตามคุณลักษณะตำบล) ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ชุมชนท้องถิ่น ส่วนด้านอื่น ๆ ที่เหลือนั้น ได้แก่ด้านที่ 3 ธุรกิจชุมชน ด้านที่ 4 สุขภาพอนามัย และสิ่งแวดล้อม, และด้านที่ 6 ทรัพยากรชุมชนนั้นจะต้องหากกลยุทธ์ให้อปท. ได้มีการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ให้มากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับการประยุกต์ใช้ได้ดีในด้านที่ 2 คือ การประยุกต์ใช้กับภาคการเกษตรของชุมชน ซึ่งมีประสิทธิภาพในการให้บริการสูงมาก

สร้างเครือข่าย อปท. ที่มีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยให้อปท. ที่มีความเข้มแข็งและมีเศรษฐกิจ พอเพียงระดับสูงเป็นแกนนำ ในการหาสมาชิก อปท. เครือข่ายที่มีบริบทคล้ายกัน โดยให้เห็นถึงความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงที่การเพิ่มประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของการบริการสาธารณะที่สอดคล้องกับนโยบายของกรมส่งเสริม การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการขับเคลื่อน ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) อปท. ที่เข้าร่วมโครงการวิจัยครั้งนี้เสนอให้จัดตั้งสภา อปท. เพื่อการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแห่งประเทศไทย โดยมีที่ปรึกษา โดยการ (1) เลือกกณะกรรมการจาก นายก อปท. (2) ให้รัฐส่วนกลางเป็นที่ปรึกษาหรือกองอำนวยการ (เช่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น) (3) นักวิจัย และนักวิจัยท้องถิ่น ร่วมเป็นคณะร่วมทำงาน

2) จัดตั้งคณะทำงานเครือข่ายทุกภาค โดยทำหน้าที่ (1) สร้างและเพิ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) ให้คำปรึกษา แลกเปลี่ยน และเป็นพี่เลี้ยงให้กับองค์กรย่อยในแต่ละภาค (3) สร้างและพัฒนานักวิจัยส่วนกลาง/ส่วนภูมิภาค/ส่วนท้องถิ่น/ชุมชน และเยาวชน ในการขับเคลื่อนโครงการนี้

3) ทำแผนพัฒนาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท. ในระดับภาคและประเทศ หรือ Road Map ให้เห็นถึงผลสุดท้ายของการพัฒนาโครงการ

4) สร้าง และพัฒนา ลูกข่าย อปท. ที่มีแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการบริหารจัดการองค์กร (2) ด้านการเกษตร (3) ด้านธุรกิจชุมชน (4) ด้านสุขภาพ อนามัย และสิ่งแวดล้อม (5) ด้านสังคมและวัฒนธรรม (6) ด้านทรัพยากรชุมชน (7) ด้านการทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม

5) จัดตั้งคณะวิจัยประเมินเพื่อพัฒนาการทำงานของชุดโครงการวิจัย โดยมีเป้าหมายคือ ความอยู่ดีมีสุขของชุมชน จากการทำงานของ อปท. ที่มีการทำงานตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เอกสารอ้างอิง

ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์. (2548). เหลียวหลังแลหน้าการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความสำเร็จ-อุปสรรค-และก้าวต่อไป. *วารสารเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์*, (23) 3, 50-88.

_____. (2553). *การคลังท้องถิ่น: รวบรวมบทความวิจัยเพื่อเพิ่มพลังให้ท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: พี เอ ลีฟวิ่ง.

พนินท์ เครือไทย. (2555). *รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ประสิทธิภาพการบริหารจัดการนวัตกรรมการพัฒนา:*

กรณีศึกษา 23 อบต. ต้นแบบ. แผนงานสร้างเสริมการเรียนรู้กับสถาบันอุดมศึกษาไทย เพื่อการพัฒนา นโยบายสาธารณะที่ดี (นสธ.) โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).

วีระศักดิ์ เครือเทพ. (2548). *นวัตกรรมสร้างสรรค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.): กรุงเทพฯ.

- วีระศักดิ์ สมยานะ. (2559). *แผนกลยุทธ์เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ ในกรอบประชาคมอาเซียน ภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*. สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.).
- สถาบันการจัดการเพื่อชนบทและสังคม. (2563). การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศไทย. นครปฐม: เพชรเกษมพรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- อภิชัย พันธเสน. (2560). *เศรษฐกิจพอเพียง : พระอัจฉริยภาพและพระกรุณาธิคุณของในหลวงรัชกาลที่ 9*. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต.
- Banker, R. D., Charnes, A. and Cooper, W. W. (1984). Some models for estimating technical and scale inefficiencies in data envelopment analysis. *Management Science*, 30(9), 1078-1092.
- Charnes, A., Cooper, W. W. and Rhodes, E. (1979). Measuring the efficiency of decision making units. *European Journal Operational Research*, 3(4), 339-338.
- Coelli, T. J., Rao, D. S. P. and Battese, G. E. (1998). *An introduction to efficiency and productivity analysis*. Kluwer Academic Publishers, London.
- Färe, R., Grosskopf, S. & Kokkelenberg, E.C. (1989). Measuring plant capacity, utilization and technical change: a non-parametric approach. *International Economic Review*, 30(3), pp. 655-666.
- Färe, R., Grosskopf, S. & Lovell, C.A.K. (1994). *Production frontiers*. United Kingdom, Cambridge University Press.
- Farrell, M. J. (1957). The measurement of productive efficiency. *Journal of the Royal Statistical Society*, 120(3), pp. 253-290.